

Vijeće/Savjet mladih Brčko distrikta BiH

Trg pravde 18. Brčko distrikt BiH 76100

JIB: 4600435740008

ž.r.: 5552000041393213

Tel: +387 65 994 069 - Željko

+387 63 568 511- Tea

+387 62 008 882- Harun

vijecemladihbd@gmail.com

Br.protokola: 39-02/19

Datum: 20.11.2019. godine

PRIMA: VLADA BRČKO DISTRIKTA BIH

Odjel za stručne i administrativne poslove

n.r šefu Odjela - gđinu Srđanu Blažiću

PREDMET: Akcioni plan 2020.-2022. za poboljšanje položaja i statusa mladih u Brčko distriktu BiH

Poštovani,

dostavljamo Vam informaciju o sprovedenoj Konferenciji o položaju mladih u Brčko distriktu BiH koja je pod pokroviteljstvom Vlade Brčko distrikta BiH, a u sklopu prvih Susreta mladih „Brčko – grad za nas“ održana u mjesecu srpnju, ove godine. S četiri panel diskusije spomenute Konferencije kao i sprovedenog istraživanja, a na uzorku od preko 700 mladih u našem gradu, proistekao je sljedeći akt preporuka, odnosno Akcioni plan 2020.-2022. za poboljšanje položaja i statusa mladih u Brčko distriktu BiH, koji Vam dostavljamo na razmatranje.

Uz Akcioni plan dostavljamo Vam na uvid i obrađene statističke podatke sprovedenog istraživanja o stavovima i potrebama mladih u Distriktu Brčko.

S poštovanjem.

Tea Ružić, dipl. politolog

Predsjednica

Vijeće/Savjet mladih

Brčko distrikta BiH

Vijeće/Savjet mladih Brčko distrikta BiH
Trg pravde 18. Brčko distrikt BiH 76100
JIB: 4600435740008
ž.r.: 5552000041393213

Tel: +387 65 994 069 - Željko
+387 63 568 511- Tea
+387 62 008 882- Harun
vijecemladihbd@gmail.com

INFORMACIJA ZA VLADU BRČKO DISTRIKTA BIH

Vijeće/Savjet mladih Brčko distrikta BiH, članom 29. Zakona o mladima BD BIH, formalno je definirana krovna organizacija omladinskih udruženja u Brčko distriktu BiH i kao takva sudjeluje u kreiranju politika, koncepcija, programa, razvojnih modela i strategija za mlade u suradnji sa izvršnim i zakonodavnim tijelima vlasti. Vijeće/Savjet mladih Brčko distrikta BiH je službeno osnovano krajem studenog 2018. godine i u svom sastavu trenutno broji 12 omladinskih udruženja upisanih u Registar omladinskih organizacija Odjela za stručne i administrativne poslove Vlade Brčko distrikta BiH, s tendencijom širenja. Od strane Odjela za stručne i administrativne poslove, Vijeće/Savjet mladih Brčko distrikta BiH je imenovano za nosioca implementacije projekta „Susreti mladih Brčko 2019.“, kao prvog omladinskog projekta ove vrste u Distriktu, a na kojem je sudjelovalo preko 150 mladih osoba iz Brčko distrikta BiH. Sudjelovanje predstavnika krovnih omladinskih udruženja iz Republike Srpske, Federacije BiH, Hrvatske i Srbije na susretima dodatno je doprinijelo širini i sadržajnosti cijelog skupa. Cilj projekta bio je okupljanje mladih osoba koje su putem Konferencije za mlade i četiri panel diskusije; odlazak mladih, obrazovanje, mladi i poduzetništvo te aktivizam mladih, raspravljali o pozitivnim primjerima iz susjednih entiteta i regije te o potencijalno mogućim rješenjima značajnim za rješavanje brojnih problema s kojima se susreću mladi na području Brčko distrikta BiH. Na panel diskusijama su prezentirani statistički pokazatelji, odnosno rezultati, sprovedenog istraživanja o stavovima i potrebama mladih u Brčko distriktu BiH, a koji *de facto* govore o činjenicama s kojima se susreću mladi u Distriktu. Pored mladih volontera, predstavnika krovnih omladinskih tijela, obrazovnih institucija, sudjelovanje su uzeli i predstavnici institucija vlasti u Distriktu, relevantni za aktualizirane teme, kao i mladi, uspješni poduzetnici. Nakon što je predloženi akt upućen na komentare svim sudionicima panel diskusija isti je prezentiran i javnosti, putem održane Javne rasprave kojoj su se odazvale različite grupacije mladih ljudi i to mladi predstavnici Roma, Asocijacije srednjoškolaca BiH u Brčkom, Vijeća učenika svih srednjih škola na području Distrikta kao i predstavnici saveza studenata brčanskih fakulteta, te brojni drugi mladi. Akt je usuglašen te su u skladu s konstruktivnom Javnom raspravom dodane dodatne mjere za koje smo smatrali da bi bile od koristi za mlade u Distriktu. Zaključci su doneseni kao preporuke koje Vijeće/Savjet mladih Brčko distrikta BiH uz punu potporu sudionika Konferencije upućuje Vladi Brčko distrikta BiH. Stoga na osnovu svega naprijed navedenog ali i svezabrinjavajuće činjenice da se Brčko distrikt BiH nalazi među općinama koje prednjače po broju odlaska mladih iz BiH (3500 mladih napustilo Distrikt u 2017. godini prema podacima Unije za održivi povratak), predlažemo Vladi Brčko distrikta BiH na razmatranje i usvajanje sljedeći **Akcioni plan 2020.-2022. odnosno preporuke za poboljšanje položaja i statusa mladih u našem gradu.**

AKCIONI PLAN 2020. -2022.

ZA POBOLJŠANJE POLOŽAJA I STATUSA MLADIH U BRČKO DISTRIKTU BIH

1. OBLAST – PODUZETNIŠTVO/ MLADI I SAMOZAPOŠLJAVANJE

Redni broj	PREPORUKA	NADLEŽNI ORGAN	OPIS I CILJ	VRIJEME REALIZACIJE
MJERA 1	PROJEKAT PODRŠKE MLADIM PODUZETNICIMA KROZ IZGRADNJU POSLOVNOG INKUBATORA U CENTRALNOJ GRADSKOJ ZONI	VLADA BD BIH	Ovakav projekat dao bi podršku mladim poduzetnicima obezbjeđujući im infrastrukturu za rast. Ideja je da se osposobi prostor u kojem će mladi ljudi pronaći ekspertsku pomoć za razvoj njihove ideje, prototipa, ili pak skaliranje poslovanja postojećeg privrednog subjekta. Jedan ovakav poslovni inkubator bi kroz princip “coworking prostora“ ponudio otvorenu infrastrukturnu cjelinu. Otvorenost im omogućava da razmjenjuju ideje u realnom vremenu i pomažu jedni drugima da prevaziđu izazove sa kojima su se neki od njih već susreli. Pored međusobne potpore uloga menadžmenta prostora je da popuni kalendar događaja aktivnostima koja imaju za cilj stjecanje novih znanja i unapređenje poslovanja. Svojim osnivanjem, ovakav jedan prostor bi ujedno predstavljao i značajan Start-up inkubator u našoj poslovnoj zajednici. Takođe, funkcija inkubatora je da identificira dobre poslovne modele i potpomogne njihovim tvorcima u razvoju, kako bi u početku svoga poslovanja reducirali bespotrebne troškove poslovanja (komunalni i telekomunikacijski troškovi, troškovi najma poslovnog prostora i sl.) Bitno je istaknuti da je koncept daljeg poslovanja poslovnog inkubatora moguće i finansijski samoodrživ, te nakon osnivanja postaje nezavisna cjelina i ne predstavlja opterećenje po lokalnu zajednicu.	2020. - 2021. godina

MJERA 2	POVEĆANJE IZDVOJENIH NOVČANIH SREDSTAVA U PROGRAMU SAMOZAPOŠLJAVANJA ZA MLADE PODUZETNIKE	Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu VLADA BD BIH	Obzirom da je iz godine u godinu prema službenoj statistici Zavoda za zapošljavanje zabilježena veća zainteresiranost mladih za vladin Program samozapošljavanja, predlaže se uvećanje iznosa sredstava za dodatnih 300.000 KM a zatim zakonski regulirati da 50 % ukupnog iznosa sredstava bude izdvojeno za mlade poduzetnike (do 35 navršениh godina obzirom da se u tim godinama mladi najčešće odlučuju za vlastiti poslovni poduhvat.)	2020. godina
--------------------	--	---	---	--------------

2. OBLAST – STAMBENA POLITIKA PREMA MLADIMA

Redni broj	PREPORUKA	NADLEŽNI ORGAN	OPIS I CILJ	VRIJEME REALIZACIJE
MJERA 3	IZGRADNJA STAMBENE ZGRADE ZA MLADE BRAČNE PAROVE (RODITELJE)	Odjel za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja VLADA BD BIH	Izgradnja stambene zgrade za mlade bračne parove, u rasponu od punoljetstva do navršениh 35 godina starosti, uz omogućavanje da nakon 2 godine boravka isti otkupe po nižim tržišnim cijenama, bez prava poklona, prodaje ili otuđenja istog u roku od dvadeset godina od dana uknjižbe prava vlasništva. Kriterijumima regulirati koliki iznos mjesečnih neto primanja je dostatan za apliciranje odnosno za transparentnu dodjelu stana. Ovim prijedlogom želja nam je stimulirati pronatalitetnu politiku Distrikta Brčko, odnosno pomoći mladim bračnim parovima da zasnuju i prošire obitelj, jer smo svjesni da je obitelj osnov napretka svake lokalne zajednice a da mnogi mladi bračni parovi nemaju mogućnosti riješiti svoje stambeno pitanje, te samim tim i odlažu proces osnivanja obitelji, što znatno utječe na slabljenje natalitetne slike naše lokalne zajednice.	2020.-2022. godina

MJERA 4	SUBVENCIJA 50% KAMATE ZA KUPOVINU PRVE STAMBENE JEDINICE	VLADA BD BIH	Prema dosadašnjim istraživanjima, 70 posto mladih u BiH do 30 godine živi sa roditeljima ili starateljima. Nesigurno tržište rada mladima praktički onemogućuje dizanje dugoročnih kredita jer nisu sigurni hoće li ih moći otplaćivati. Subvencioniranjem 50 % kamate za kupovinu prve stambene jedinice olakšali bi mladima, s naglaskom na mladim bračnim parovima i roditeljima, kupovinu prve vlastite nekretnine, te ih motivirali na ostanak.	2020. godina
--------------------	---	-----------------	--	--------------

3. OBLAST – OBRAZOVANJE MLADIH/ STRUČNO USAVRŠAVANJE

Redni broj	PREPORUKA	NADLEŽNI ORGAN	OPIS I CILJ	VRIJEME REALIZACIJE
MJERA 5	FORMIRANJE FONDA ZA STUDIJE U INOZEMSTVU	Odjel za obrazovanje VLADA BD BIH	Po raspisanom Javnom pozivu, stipendira bi se određeni broj izuzetnih studenata (prosjeak od 9-10), za studij na postdiplomskom ili doktorskom studiju u inozemstvu, a koje bi se ugovorom obavezalo da nakon završetka studija određeni period rade i/ili borave u Brčko distriktu, odnosno u suprotnom vrate kompletan novčani iznos dodijeljene stipendije. Poticanje na stjecanje stručnih kompetencija, odnosno na usavršavanje mladih i kvalitetnih osoba, kroz pohađanje visokoškolskih ustanova u inozemstvu jedna je od ključnih razvojnih pretpostavki. Ulaganjem u akademsko znanje mladih radimo na prijenosu znanja i vještina koje su studenti stekli u inozemstvu na lokalnu zajednicu.	2020.- 2021. godina

<p>MJERA 6</p>	<p>PONOVNO UVOĐENJE STIPENDIJA STUDENTIMA DEFICITARNIH STRUKA</p>	<p>Odjel za obrazovanje</p>	<p>Prema službenim podacima o deficitarnim zanimanjima na području Distrikta Brčko, ponovno uvesti kao što je to bio slučaj 2016 godine stipendiranje određene kvote studenata koji studiraju deficitarne struke, odnosno prema Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH zanimanja neophodna na tržištu rada Distrikta. Podsticajna mjera bi također bila da korisnik stipendije nakon završetka visokog obrazovanja dostavi potvrdu o završetku istog te odjavi stipendiju. Dok bi zadatak nadležnog Odjela Vlade Brčko distrikta BiH bio utvrditi postoji li u tom trenutku u nekoj od ustanova na području Distrikta potreba za zanimanjem za koje se korisnik stipendije obrazovao. Ako takva potreba postoji, pozvati će se korisnika stipendije da se toj ustanovi javi radi zaposlenja. Od ovoga proizlazi korist kako za mlade ljude koji si time osiguravaju zaposlenje, isto tako i za grad koji time zadovoljava svoje potrebe za nedostajućim stručnim kadrovima.</p>	<p>2020. godina</p>
<p>MJERA 7</p>	<p>IZGRADNJA NOVE INFRASTRUKTURE STUDENTSKO- ŠKOLSKOG DOMA</p>	<p>VLADA BD BIH</p>	<p>Brčko, grad sa dva javna fakulteta (Ekonomski fakultet Brčko - Univerzitet u Istočnom Sarajevu i Dislocirani studij Odnosa s javnošću, Filozofski fakultet - Sveučilišta u Mostaru), dva privatna univerziteta (Evropski Univerzitet, Internacionalni Univerzitet), jednom Visokom školom računarstva i poslovnih komunikacija eMPIRICA te četiri srednje škole (Poljoprivredna i medicinska, JU Ekonomska, JU Gimnazija Vaso Pelagić i Tehnička škola), jeste grad sa značajnim brojem srednjoškolaca i studenata. Samim time zaslužuje i izgradnju nove infrastrukture studentsko-školskog doma. Činjenica je da usprkos značajnom broju visokoškolskih ustanova, te geografskoj poziciji, Brčko koji je skoro podjednako udaljen od tri velika industrijska, ekonomska, politička i potrošačka centra: Beograd (200 km), Zagreb (270 km) i Sarajevo (210 km), ipak propušta šansu da se istakne kao studentski i školski centar koji bi privukao srednjoškolce i studente regije. Izgradnjom smještajne i druge infrastrukture (dom, menza) zasigurno bi utjecali na smanjenje troškova studiranja mladih ljudi, a veliki potencijal ovog projekta su i studenti koji bi dolazili studirati iz drugih mjesta, kao potencijalno novi stanovnici Distrikta, koji u njemu žele ostati i nakon što završe studij.</p>	<p>2020.-2022. godina</p>

MJERA 8	UVOĐENJE SREDNJOŠKOLSKIH STIPENDIJA	Odjel za obrazovanje VLADA BD BIH	<p>Srednjoškolsko obrazovanje nije obvezno, pa se zbog toga mnogi učenici premišljaju o samom upisivanju u srednje škole s naglaskom na učenike niskog socijalno-ekonomskog statusa obitelji. Iz tog razloga smatramo da je neophodno davanje novčane potpore srednjoškolskom obrazovanju uvođenjem stipendija za sve redovite učenike srednjih škola s posebnim rangiranjem u okviru namjenski opredjeljenog broja, primjenom blažih kriterijuma za učenike pripadnike osjetljivih društvenih skupina. U tu skupinu spadaju učenici čija je obitelj materijalno ugrožena, koji nemaju roditeljsko staranje, imaju samo jednog roditelja, romske su nacionalne manjine, koja su lica sa invaliditetom, kroničnim bolestima i slično. Također je izuzetno važno dodatno bodovati i talentirane učenike (izraziti sportski, glazbeni i drugi uspjesi) te učenike deficitarnih smjerova, čime bi motivirali i druge na upisivanje istih te samim time postepeno radili na usklađivanju obrazovanja s potrebama tržišta rada.</p>	2020. godina
----------------	---	--	--	--------------

4. OBLAST – INSTITUCIONALNO SUDJELOVANJE MLADIH

Redni broj	PREPORUKA	NADLEŽNI ORGAN	OPIS I CILJ	VRIJEME REALIZACIJE
MJERA 9	FORMIRANJE ORGANA JAVNE UPRAVE NADLEŽNOG ISKLUČIVO ZA PITANJA MLADIH	VLADA BD BIH	<p>Predloženi organ bi obavljao upravne i stručne poslove koji se odnose na poboljšanje i unapređenje kvalitete života mladih i izgradnji cjelovite, sveobuhvatne i međuresorne politike za mlade koja obuhvaća: predlaganje i sprovođenje strateških dokumenata, zakona i drugih akata, razvojnih koncepcija i modela, programa i projekata u području politike za mlade te njihovo praćenje i vrednovanje, a posebno u području partnerskog uključivanja mladih u procese donošenja odluka, neformalnog obrazovanja, slobodnog vremena i kulture mladih, volontiranja i sudjelovanja u razvoju civilnoga društva. Ova mjera bi omogućila potporu izgradnji i jačanju institucionalne infrastrukture za razvoj i promociju prava i potreba mladih na području Distrikta Brčko.</p>	2020. godina

<p>MJERA 10</p>	<p>PROGLAŠENJE VIJEĆA/SAVJETA MLADIH BD BIH UDRUŽENJEM OD JAVNOG INTERESA ZA DISTRIKT BRČKO</p>	<p>Odjel za stručne i administrativne poslove</p> <p>VLADA BD BIH</p>	<p>Odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama regulirati postupak odlučivanja o udruženjima od javnog interesa za Brčko distrikt BiH. Stoga u skladu s izmjenom Zakona, predložemo proglašenje Vijeća/Savjeta mladih BD BIH, udruženja mladih proisteklog iz Zakona o mladima BD BiH, udruženjem od javnog interesa za Distrikt. Navedeno predložemo obzirom da ciljevi, zadaci i djelatnost Vijeća mladih prevazilaze interese članstva, odnosno osnovano je prvenstveno radi propagiranja i ostvarivanja potreba javnosti tj. mladih kao konkretne ciljne skupine. Navedena mjera je izuzetno važna u kontekstu masovnog odseljavanja mladih s prostora Distrikta (oko 3500 mladih je još u 2017. godini, prema podacima Unije za održivi povratak, napustilo Distrikt.) Uključivanje mladih u javno djelovanje pokazalo bi i razumijevanje izuzetno složene demografske i migracijske problematike, a time bi se potvrdila i namjera planskog razvojnog djelovanja, osiguravala budućnost i u konačnici utjecalo na ukupni razvoj Distrikta.</p>	<p>2020. godina</p>
------------------------	---	---	---	---------------------

Tea Ružić, dipl. politolog
Predsjednica
Vijeće/Savjet mladih
Brčko distrikta BiH